

Jón Bjarnason
Fremri-Hvestu, Arnarfirði
465 Bíldudal

2003030045
4607; 9310

Reykjavík, 24. júní 2003

Efni: Rúmlega 1,4 MW Hvestu- og Þverárvirkjun í Arnarfirði, Vesturbyggð. Ákvörðun um matsskyldu.

Vísað er til erindis Íslenskrar orkuvirkjunar f.h. Jóns Bjarnasonar dags. 26. maí 2003 þar sem Skipulagsstofnun er tilkynnt fyrirhuguð virkjun Hvestu- og Þverár í Arnarfirði, Vesturbyggð, samkvæmt 6. gr. laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum og lið 3 a í 2. viðauka laganna.

Skipulagsstofnun leitaði álits Fornleifaverndar ríkisins og Umhverfisstofnunar. Með gögnum framkvæmdaraðila fylgdi umsögn umhverfis-, skipulags- og byggingarnefndar Vesturbyggðar dags. 23. apríl 2003 um matsskyldu framkvæmdarinnar.

Umsagnir bárust frá Fornleifavernd ríkisins með bréfi dags. 4. júní 2003 og tölvupósti dags. 13. júní 2003 og Umhverfisstofnun með bréfi dags. 10. júní 2003.

FRAMLÖGÐ GÖGN FRAMKVÆMDARAÐILA

Áformað er að virkja 570 kW í Hvestuá og 870 kW í Þverá í Hvestudal í Arnarfirði. Báðar árnar verða stíflaðar með um 2 m háum stíflum með steypu yfirfalli. Stíflan í Þverá verður úr jarðvegi en í Hvestuá verður steipt stífla. Lónið í Hvestuá verður um 1.500 m² en um 4.000 m² í Þverá. Frá inntaksmannvirkjum við stíflurnar verður 50 cm sver aðveitulögn grafin í jörðu að stöðvarhúsi sem reist verður við bæinn Fremri Hvestu. Aðveitulögnin frá stíflunni í Hvestuá verður um 1.450 m en 980 m frá Þverárstíflu. Inntaksmannvirki og yfirfall Þverárstíflu sem og stíflumannvirki í Hvestuá verða steipt og verður steypumöl fengin úr námu í Otradal. Til vatnsöflunar verða lagðar samtals um 1.460 m niðurgrafnar aðveitulagnir sem ætlað er að ná smærri sytrum og veita þeim í lónin þegar rennsli er í lágmarki. Áformað er að leggja 11 kV háspennujarðstreng frá stöðvarhúsi í vegkant 7,3 km inn á Bíldudal.

Vegna framkvæmdanna þarf að leggja um 1.500 m vegslóð sem verður gert með útjöfnun efnis á staðnum en á stöku stað þarf að leggja rör til ræsagerðar. Gamla vegslóðir sem fyrir

eru og verða nýttar eru um 1.300 m. Ekkert aðkomuefni þarf til framkvæmdanna. Gert er ráð fyrir að slóðin verði fær fjórhjóladrifnum farartækjum á framkvæmdatíma en að þeim loknum verður henni eitt og landið grætt upp.

Fyrirhuguð virkjun er rennslisvirkjun án miðlunar sem miðar að því að virkja rennsli árinna eins og það verður minnst. Virkjaðir verða 0,33 m³/s í Þverá og 0,216 m³/s í Hvestuá. Í meðalári eru janúar, febrúar og mars þurrustu mánuðirnir en á þeim tíma verður rennsli ána nýtt að mestu og rennur lítið um árnar nema lækir sem koma í þær neðan fyrirhugaðra lóna. Á leysingatíma og þegar votviðrasamt er verður umtalsvert rennsli í ánum umfram notkun.

ÁLIT UMSAGNARAÐILA OG SVÖR FRAMKVÆMDARAÐILA

Almennt

Í umsögnum Fornleifaverndar ríkisins, Umhverfisstofnunar og umhverfis-, skipulags- og byggingarnefndar Vesturbyggðar kemur fram að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Náttúrufar

Í umsögn Umhverfisstofnunar kemur fram að fyrirhuguð virkjun sé rennslisvirkjun sem nýti um 40% af því rennsli sem sé fyrir hendi. Framkvæmdasvæðið sé að mestu þurrir melar og grófir urðarhjallar og að fyrirhugað sé að græða upp þau svæði sem voru gróin áður en framkvæmdir hófust.

Fornleifar

Í umsögn Fornleifaverndar ríkisins kemur fram að fornleifafræðingur hafi kannað framkvæmdasvæði virkjunarinnar og engar fornleifar hafi fundist á svæðinu.

NIÐURSTAÐA SKIPULAGSSTOFNUNAR

Um er að ræða rúmlega 1,4 MW virkjun Hvestu- og Þverár í Hvestudal í Vesturbyggð. Framkvæmdin er tilkynningarskyld til ákvörðunar um matskyldu samkvæmt 6. gr. og lið 3 a í 2. viðauka í lögum nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum.

Fyrirhugaðar framkvæmdir munu hafa óveruleg áhrif á náttúrufar. Lón verða lítil og lítið land mun fara undir vatn. Þar sem um rennslisvirkjun verður að ræða verða vatnsborðssveiflur óverulegar og ekki verður hætt á sandfoki. Engin fiskgengd er í ánum. Skipulagsstofnun telur að helstu umhverfisáhrifin verði á vatnafar í hlíðum Hvestudals þar sem rennsli smærri sytra verði leitt með aðveitulögnum í fyrirhuguð lón. Áhrifin verða þó óveruleg þar sem um yfirborðsrennsli verður að ræða. Ekki stendur til að leiða vatn úr jarðvegi í lónin. Sjónræn ummerki lagna verða óveruleg þar sem vandað verður til alls frágangs á svæðinu og öllu raski haldið í lágmarki eins og fram kemur í gögnum framkvæmdaraðila.

Í samræmi við 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 hefur Skipulagsstofnun farið yfir þau gögn sem lögð voru fram af hálfu framkvæmdaraðila við tilkynningu og umsagnir. Á grundvelli þessara gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að rúmlega 1,4 MW Hvestu- og Þverárvirkjun í Arnarfirði, Vesturbyggð sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsvert umhverfisáhrif og skuli því ekki háð mati á umhverfisáhrifum.

Skipulagsstofnun veur athygli á því að framkvæmdirnar eru leyfisskyldar skv. skipulags- og byggingarlögum nr. 73/1997. Það er mat Skipulagsstofnunar að vinna þurfi deiliskipulag af framkvæmdasvæðinu svo framangreind áform hljóti viðhlítandi kynningu. Sveitarstjórn þarf að sækja um meðmæli Skipulagsstofnunar, skv. 3. tl. bráðabirgðaákvæða skipulags- og byggingarlaga, áður en unnt er að auglýsa deiliskipulag virkjunarsvæðisins.

Samkvæmt 6. gr. laga nr. 106/2000 má kæra ákvörðun Skipulagsstofnunar til umhverfisráðherra. Kærufrestur er til 25. júlí 2003.

Hólmfríður Sigurðardóttir

Sigurður Ásbjörnsson

Afrit.

Umhverfisráðuneytið, Vesturbyggð, Fornleifavernd ríkisins og Umhverfisstofnun.